

uváží-li se, že se věc udála za bouřlivých dnů prosincových, když rozvášněné davy dělnictva prosazovaly násilím svou vůli, by se všude stávkovalo, a že vyhrůžka vycházela od předsedy organisace, tedy osoby tak významné, že jeho slova nebylo beze všeho považovati za plané, nic neznamenantící výlevy, jakož i obecně známý způsob, jímž v poslední době dělnictvo počíná si proti t. zv. stávkokazům a jiným osobám i z vlastních řad, jež se mu z nějaké příčiny znelíbily. Konečně dlužno souhlasiti se stížností i v tom, že bylo pohroženo zlem a to zejména ublížením na majetku. To vychází z toho, že obžalovaný pronesl závadná slova jako odpověď na otázku svědka S-a, kdo to (mzdu následkem stávkování odpadnuvší) bude hraditi. Z hořejších úvah plyne, že jednání obžalovaného zakládá v objektivním ohledu skutkovou povahu zločinu dle §u 98 b) tr. zák.).

Čís. 495.

Ke skutkové podstatě urážky na cti dle §u 496 tr. zák. postačuje vědomí pachatelovo, že jde o vyhrožování zlým nakládáním. Lhostejno, zda pachatel vyhrožoval svým osobním zlým nakládáním, či použil-li k tomu osob třetích jako nástroje. Trestný čin dle §u 496 tr. zák. nelze pokládati za přečin ani ve spojení s jinými činy trestnými.

(Rozh. ze dne 27. června 1921, Kr I 488/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 14. března 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným kromě přečinu proti bezpečnosti cti dle §§ 488 a 491 tr. zák., také přečinem dle §u 496 tr. zák. potud, že zrušil — ponechav výroky o vině ohledně přečinů dle §§ 488, 491 tr. zák. — napadený rozsudek ve výroku o vině ohledně přečinu dle §u 496 tr. zák. a uznal stěžovatele vinným pouze přestupkem dle §u 496 tr. zák.

Důvody:

Obžalovaný napadá rozsudek ten, pokud jde o odsouzení pro přečin dle §u 496 tr. zák. a uplatňuje důvody zmatečnosti dle čís. 9 a) a 10 §u 281 tr. ř. Opíraje se o § 281 čís. 9 a) tr. ř. vytýká stěžovatel, že skutková podstata §u 496 tr. zák. je vyloučena, ježto jednalo se v závadném článku toliko o upozornění soukromého obžalobce, by nečinil toho, o čem ve článku tom se mluví. V tomto směru je zmateční stížnost bezdůvodna. Kdyby snad o tom, zda věta »bude-li nadále tento člověk tak jednatí, může přijíti okamžik, kdy na svém těle odnese roztrpčení hladových matek a žádný mu od toho nepomůže« v sobě zahrnuje vyhrůžku zlým nakládáním, mohly býti pochybnosti, pak mizí pochybnosti ty úplně, když se přihlíží ku předchozím větám závadného článku. Celý obsah článku směřuje k tomu, aby zostudil soukromého obžalobce ve veřejnosti, v článku tom podněcuje se veřejnost, by byla zaujata proti soukromému obžalobci a dle toho se k němu zachovala, čímž vyloučeno, že by pisatel článku, totiž stěžovatel, jak nyní předstírá, soukromému obžalobci chtěl toliko

udíleti dobrou radu a snad ho přátelsky varovati před útoky hladových matek. Naopak uvedená věta ve spojení s ostatním obsahem závadného článku směřuje dle přesvědčení zrušovacího soudu, jak právem zjistil též nalézací soud, k tomu, by ženy, které dle tvrzení oné věty hladoví a to následkem zavinění soukromého obžalobce, jakož i obecenstvo, čtoucí list, nejen na počínání soukromého obžalobce byly upozorněny, nýbrž dává se hladovým matkám přímo pokyn, že jest na nich, podniknouti útok na osobu soukromého obžalobce za to, že vinou jeho musí hladověti. Vyhrožuje se tudíž v článku onom zlým nakládáním soukromému obžalobci. Čin trestný dle § 496 tr. zák. je činem úmyslným. Ke skutkové podstatě tohoto trestného činu vyžaduje se na straně pachatele aspoň vědomí, že jde o vyhrožování druhé straně zlým nakládáním, a, ježto dle zjištění nalézacího soudu toto na straně žalovaného bylo, musel si obžalovaný toho býti též vědom. Pro posouzení trestného případu je s hlediska § 496 tr. zák. lhostejno, a zákon nikterak nerozeznává, zdali obžalovaný vyhrožoval svým osobním zlým nakládáním, nebo použil-li k tomu jako nástroje osob třetích, jak tomu je v tomto případě. Obě dvě eventuality splňují skutkovou podstatu. Za těchto okolností, kdy obžalovaný šel nemístným způsobem ve zmíněném článku proti soukromému obžalobci, právem shledal nalézací soud s ohledem na celou souvislost článku onoho ve výroku svrchu zmíněném vyhrůžku zlým nakládáním, jakou má na mysli § 496 tr. zák. Skutková podstata tohoto místa zákonného dána jest tudíž jak v objektivním tak i subjektivním směru. Jinak dlužno zmáteční stížnosti, pokud vytýká důvod zmátečnosti dle čís. 10 § 281 tr. ř., přiznati oprávnění. Byť i soud prvě stolice správně uznal, že stěžovatel v závadném článku hrozil soukromému obžalobci zlým nakládáním, tedy přece pochybil, když čin ten prohlásil za přečin, sloučiv ho s jinými činy, žalovanému za vinu kladenými. Jde zde o docela samostatný trestný čin, jehož skutková podstata má za základ zcela jiný trestný čin než ostatní trestné činy, jimiž obžalovaný uznán byl vinným. Čin ten dlužno posuzovati zcela samostatně dle § 496 tr. zák., jak výše dovoděno. Dle zákona nejsou totiž veškeré urážky, tiskem spáchané, přečinem, nýbrž dle § 493 tr. zák. toliko urážky uvedené v § 487—492 tr. zák. Vyhrožování zlým nakládáním prohlášeno za trestné teprve v § 496 tr. zák. a to bezpodmínečně jako přestupek. Dle čl. IV. císařského patentu ze dne 27. května 1852 čís. 117 ř. z., kterým uveden v platnost trestní zákon, může jen takový čin jako přečin býti trestán dle tohoto zákona, který v zákoně samém v ý s l o v n ě jako přečin je prohlášen, a ježto, jak uvedeno v § 496 tr. zák., vyhrožování zlým nakládáním je pouze přestupkem, nelze pokládati čin ten ani ve spojení s jinými trestními činy za přečin, jak mylně za to má soud nalézací, nýbrž toliko za přestupek.

Čís. 496.

Pouhé neuposlechnutí »na oko« zakládá po případě skutkovou podstatu přečinu shluknutí.

Pokud jest v projevu pachatelově spatřovati urážku úřední osoby.

(Rozh. ze dne 27. června 1921, Kr II 95/21.)